

DECIZIE

22 ianuarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Iulia Sîrcu
Valentina Clevadi, Iuliana Oprea,
Andrei Harghel, Ion Druță

examinînd recursul declarat de Ministerul Apărării al RM,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Demiohina
Tatiana împotriva Ministerului Apărării al RM cu privire la acordarea spațiului
locativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2013, prin care a
fost respins apelul declarat de către Ministerul Apărării și a fost menținută
hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 30 mai 2013, prin care acțiunea a
fost admisă integral,

c o n s t a t ă :

La 13 decembrie 2012, reclamanta Demiohina Tatiana a depus cerere de
chemare în judecată împotriva Ministerului Apărării al RM cu privire la acordarea
spațiului locativ.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că, din 22 mai 1992 și pînă în
prezent a exercitat serviciul militar prin contract în cadrul Armatei Naționale ale
Republicii Moldova. Actualmente deține funcția de specialist superior serviciu
financiar, Brigada 2 infanterie motorizată, avînd gradul militar de plutonier
adjutant.

Pe parcursul serviciului militar prin contract, a solicitat, în ordinea stabilită de
legislație, luarea la evidență pentru acordarea locuinței. De către comandament în
repetate rînduri a fost asigurată, că a fost luată la evidență și îi vor fi îmbunătățite
condițiile de locuit pentru familia sa în conformitate cu legislația în vigoare. Însă,
pînă în prezent, nu i s-a repartizat locuință sau compensația bănească în schimbul
spațiului locativ.

Dat fiind faptul, că pe parcursul ultimilor ani au fost acordate spații locative
sau compensații bănești în schimbul locuințelor inclusiv și pentru militari, încadrați
în serviciu mai recent comparativ cu aceasta, a concluzionat, că i-au fost încălcate
drepturile sale legale.

Menționează reclamanta că, prin cerere prealabilă din 16 noiembrie 2012 a

solicitat de la Ministrul Apărării al Republicii Moldova asigurarea cu spațiu locativ din fondul locativ de stat.

Prin răspunsul nr. 70/1170 din 06 decembrie 2012 la cererea prealabilă înaintată, i s-a comunicat despre imposibilitatea de asigurare cu spațiu locativ, motivându-se prin faptul, că în conformitate cu art. XIV al Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 90 din 04 decembrie 2009, art. 21 al Legii cu privire la statutul militarilor nr. 162-XVI din 22 iulie 2005 a fost modificat, în urma căreia obligația de asigurare cu spațiu locativ a militarilor prin contract, a fost exclusă.

Consideră reclamanta că, afirmațiile pîrîtului referitor la acțiunea Legii cu privire la statutul militarilor nr. 162-XVI din 22 iulie 2005 și anume, precum că prevederile art. 21 din această lege referitor la asigurarea cu spațiu locativ au fost excluse prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr.90-XVIII din 04 decembrie 2009, nu au temei legal.

Menționează că, nu s-a luat în considerație faptul, că a activat în cadrul Armatei Naționale în perioada anilor cînd acțiunea Legii cu privire la statutul militarilor nr. 162-XVI din 22 iulie 2005 (în redacția precedentă) se răsfrîngea asupra sa și are dreptul la spațiu locativ.

Mai indică reclamanta că, s-au ignorat prevederile art. 6 alin. (l) din Codul civil care stabilește că, legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică și nici nu suprimă condițiile de constituire a unei situații juridice constituite anterior, nici condițiile de stingere a unei situații juridice stinse anterior. Urmează de a fi luat în considerație faptul că, potrivit prevederilor art. 267 din Codul civil, termenul general de prescripție extinctivă în interiorul căruia persoana poate să-și apere dreptul încălcat pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, este de 3 ani. Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 90-XVIII din 04 decembrie 2009 a fost publicată la 18 decembrie 2009 în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 187-188, art. 584.

Ulterior, la 14 martie 2013, reclamanta a înaintat o cerere de concretizare a revendicărilor, solicitînd, admiterea acțiunii și obligarea Ministerului Apărării al RM de a acorda spațiu locativ reclamantei și membrilor familiei sale.

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 30 mai 2013 a fost admisă integral acțiunea, a fost obligat Ministerul Apărării al Republicii Moldova să asigure reclamanta, Demiohina Tatiana, împreună cu membrii familiei sale, cu spațiu locativ conform succesiunii rîndului și în conformitate cu normele stabilite de legislație.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2013 a fost respins apelul declarat de către Ministerul Apărării al RM și menținută hotărîrea judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 30 mai 2013.

La 28 octombrie 2013, Ministerul Apărării al RM a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2013, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărîrii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului recurentul a indicat că, atît prima instanță cît și cea de apel au dat o interpretare greșită a normelor de drept și a probelor administrate, aplicîndu-le incorect.

La data de 05 decembrie 2013, Demiohina Tatiana a depus referință, în care a indicat că recursul declarat de Ministerul Apărării este neîntemeiat și abuziv.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) CPC, completul din 3 judecători prin încheierea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 19 decembrie 2013, a considerat recursul admisibil și a decis examinarea acestuia în fond de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) CPC, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărîrii atacate, fără a administra noi dovezi.

Examinînd motivele invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și referința la cererea de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis din următoarele considerente:

Conform art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, pronunțînd o nouă hotărîre.

Colegiul constată că atît concluzia primei instanțe, cît și a instanței de apel sunt ilegale, bazate pe aprecierea arbitrară a probelor.

Din materialele cauzei reiese că Demiohina Tatiana exercită serviciul militar prin contract în cadrul Armatei Naționale ale Republicii Moldova începînd cu 22 mai 1992 (f.d. 13).

Actualmente, Demiohina Tatiana exercită funcția de specialist superior în serviciul financiar, Brigada 2 infanterie motorizată, avînd gradul militar de plutonier adjutant, fapt confirmat prin contractul de îndeplinire a serviciului militar (f.d. 10).

Pe parcursul activității sale în cadrul Armatei Naționale, între Ministerul Apărării și Demiohina Tatiana au fost încheiate mai multe contracte de muncă pe perioadă determinată. Astfel, la materialele cauzei sunt anexate contractul de satisfacere a serviciului militar încheiat pentru perioada 20 august 1996 – 20 august 2001 (f.d. 9) și contractul de îndeplinire a serviciului militar încheiat pentru perioada 20 august 2011 – 03 decembrie 2015 (f.d. 10).

Punctul 2 al contractului din 20 august 2011 prevede: „... Din acest moment asupra militarului se extind obligațiunile, drepturile, înlesnirile și avantajele stabilite pentru militarii prin contract”.

Drepturile și obligațiile militarilor sunt reglementate prin Legea Nr. 162 din 22 iulie 2005 cu privire la statutul juridic al militarilor.

Prin Legea nr. 90 din 04 decembrie 2009 privind modificarea și completarea unor acte legislative, au fost operate modificări la Legea privind statutul militarilor. Astfel, obligația de asigurare cu spațiu locativ a militarilor a fost exclusă.

Colegiul conchide că la momentul încheierii contractului de îndeplinire a serviciului militar pentru perioada 20 august 2011 – 03 decembrie 2015 dintre Demiohina Tatiana și Ministerul Apărării, Legea privind statutul militarilor deja nu mai prevedea obligația de asigurare cu spațiu locativ a militarilor. Or, contractul a fost încheiat în baza legii în vigoare la data de 20 august 2011.

În conformitate cu prevederile art. 8 alin. (1) Cod Civil, Drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sînt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile generale și de la sensul legislației civile.

Colegiul constată că atât instanța de fond cît și instanța de apel incorect au determinat existența dreptului subiectiv civil, or la momentul încheierii contractului de îndeplinire a serviciului militar, obligația Ministerului Apărării de a asigura militarii cu spațiu locativ, de iure nu mai exista.

Reieșind din cele menționate și avînd în vedere că atât decizia instanței de apel cît și hotărîrea primei instanțe sunt ilegale, iar argumentele invocate în cererea de recurs sunt întemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul și de a casa decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

În conformitate cu art. 432 alin. (4), 445 alin. (1) lit. b), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Ministerul Apărării.

Decizia Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2013 și hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 30 mai 2013 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Demiohina Tatiana împotriva Ministerului Apărării al RM cu privire la acordarea spațiului locativ – se casează.

Se adoptă o nouă hotărîre prin care – cererea de chemare în judecată înaintată de Demiohina Tatiana împotriva Ministerului Apărării al RM cu privire la acordarea spațiului locativ - se respinge ca neîntemeiată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii:

Valentina Clevadi

Iuliana Oprea

Andrei Harghel

Ion Druță